

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, https://www.finarbitr.cz

Navrhovatel

Zástupce

JUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.
advokát
IČO 668 49 331
Trojanova 2022/12
120 00 Praha 2

Instituce

Nationale-Nederlanden Levensverzekering
Maatschappij N. V., se sídlem Weena 505,
Rotterdam, Nizozemské království, zapsané
v obchodním rejstříku Obchodní komory
v Rotterdamu, datum zápisu 17. ledna 1863,
číslo zápisu 24042211,
jednající prostřednictvím
NN Životní pojišťovna N.V.,
pobočka pro Českou republiku
IČO 407 63 587
Nádražní 344/25
150 00 Praha 5

Zástupce

Mgr. Eva Nováková
advokát
IČO 866 42 413
Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1

Č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 34

Praha 5. 1. 2019

Rozhodnutí o námítkách

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 22. 9. 2017 na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o námítkách Navrhovatele ze dne 24. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 26, proti usnesení finančního arbitra ze dne 11. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 24, takto:

Námítky navrhovatele [redacted], zastoupené JUDr. Jaroslavem Novákem, Ph.D., advokátem, IČO 668 49 331, se sídlem Trojanova 2022/12, 120 00 Praha 2, doručené finančnímu arbitrovi dne 24. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 26, se zamítají a usnesení finančního arbitra ze dne 11. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 24, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se domáhá vydání bezdůvodného obohacení ve výši 199.543 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení ode dne marného uplynutí termínu stanoveného ve výzvě Instituci do zaplacení z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy investičního životního pojištění ING SMART č. [redacted] (dále jen „Pojistná smlouva“), protože na straně pojistitele jednal subjekt bez způsobilosti k právním úkonům, v Pojistné smlouvě není sjednán rozsah pojistného plnění a Pojistná smlouva nestanoví způsob, jakým se Navrhovatel podílí na výnosech Instituce.

Protože Navrhovatel neodstranil nedostatky podaného návrhu specifikované ve výzvě k odstranění nedostatků návrhu ze dne 5. 10. 2017 a 19. 1. 2018 a současně se bez

dostatečných důvodů dne 20. 8. 2018 a 26. 9. 2018 nedostavil k podání ústního vysvětlení, rozhodl finanční arbitr podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi a řízení usnesením zastavil, jelikož Navrhovatel neposkytl ani přes opakované výzvy finančního arbitra potřebnou součinnost.

3. Námítky Navrhovatele proti Usnesení

Navrhovatel namítá, že v řízení před finančním arbitrem poskytl veškerou součinnost, když odpověděl na všechny dotazy finančního arbitra. Podle Navrhovatele nelze za nesoučinnost označit skutečnosti, že si nevzpomíná na některé detaily uzavření Pojistné smlouvy a že s výjimkou podkladů a informací, které finančnímu předložil a sdělil, jinými podklady a informacemi nedisponuje.

Navrhovatel namítá, že doložil relevantní písemné důkazy, odkázal na příslušná zákonná ustanovení a odpověděl na dotazy finančního arbitra. Navrhovatel namítá, že návrh na zahájení řízení netrpí žádnou vadou podle § 10 zákona o finančním arbitrovi. Navrhovatel si zvolil právního zástupce, který se problematikou pojistných smluv dlouhodobě zabývá, a proto v případech, kdy důvody neplatnosti Pojistné smlouvy vyplývají přímo z jejího textu, argumentuje stejně.

Navrhovatel upozorňuje, že výzvou ze dne 19. 1. 2018 nazvanou „*Opakovaná výzva k odstranění nedostatků*“ finanční arbitr nepožadoval skutečnosti, které by Navrhovatel předtím neposkytl, ale skutečnosti nové.

Navrhovatel namítá, že podání ústního vysvětlení nebylo nezbytné, a tvrdí, že ho finanční arbitr nařídil v rozporu se zásadou legality a písemnosti správního řízení. Navrhovatel odkazuje na § 49 odst. 1 správního řádu, podle kterého platí, že „*[ú]stní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*“. Navrhovatel argumentuje, že z průběhu řízení bylo zřejmé, že již nemá, co by ke sporu doplnil, a proto podání ústního vysvětlení nemohlo vést k získání dalších informací.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr neodůvodnil podání ústního vysvětlení ve výzvách adresovaných Navrhovateli a jeho zástupci. Navrhovatel odmítá, že by předmětem podání ústního vysvětlení mělo být vyjasnění, čeho se v řízení před finančním arbitrem domáhá a z jakých důvodů považuje Pojistnou smlouvu za neplatnou. Navrhovatel argumentuje, že svůj nárok specifikoval v části E návrhu na zahájení řízení. Navrhovatel odkazuje na zásadu „*iura novit curia*“ a dovozuje, že právní důvody neplatnosti Pojistné smlouvy, které v návrhu na zahájení řízení poměrně rozsáhle vysvětlil, nejsou náležitostí návrhu na zahájení řízení před finančním arbitrem.

Navrhovatel namítá, že se finanční arbitr nikdy aktivně nepokusil o smír mezi Navrhovatelem a Institucí, když Navrhovatele pouze vyzval k vyjádření k možnosti smírného řešení sporu a Navrhovatel se k této výzvě vyjádřil. Navrhovatel argumentuje, že předmětem ústního vysvětlení nemohlo být smírné řešení sporu, když k němu finanční arbitr nepřizval Instituci.

Navrhovatel namítá, že se finanční arbitr nepokusil plánované úkony provést nejdříve písemně. Navrhovatel argumentuje, že důvody podání ústního vysvětlení v Usnesení jsou „*účelově vykonstruované s cílem obhájit zastavení řízení a poškodit tak Navrhovatele, popř. právního zástupce Navrhovatele*“.

Zástupce Navrhovatele spatřuje v nařízení ústního vysvětlení šikanu vůči němu a současně snahu finančního arbitra odložit lhůtu pro vydání rozhodnutí. Zástupce Navrhovatele argumentuje, že finanční arbitr je ve většině sporů nečinný, v řízeních zasílá opakované výzvy obsahující irelevantní otázky, „*přehazuje*“ vyjádření institucí a navrhovatelů, nařizuje

ústní vysvětlení, na kterých účastníkům řízení pouze předloží předpřipravený protokol k podpisu, a opakovaně útočí na právní zástupce navrhovatelů.

Navrhovatel namítá, že bez ohledu na důvodnost ústního vysvětlení je Usnesení nezákonné a v rozporu se zásadou dobré správy. Navrhovatel argumentuje, že důvodem k zastavení řízení nemůže být jakákoliv forma nesoučinnosti, a odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 28. 7. 2016, sp. zn. 2 Azs 76/2015 - 24, podle kterého lze řízení zastavit jen pro vady, pro které nelze pokračovat v řízení, resp. které skutečně brání pokračování v řízení. Navrhovatel argumentuje, že zastavení řízení není trestem, nýbrž zákonným řešením pro případ, že v řízení nelze dále pokračovat. Finanční arbitr má podle Navrhovatele veškeré podklady pro posouzení její neplatnosti, která vyplývá ze samotného textu Pojistné smlouvy.

Navrhovatel s odvoláním na dizertační práci Mgr. Lukáše Vacka, zástupce finančního arbitra, na téma „*Finanční arbitr a řízení před ním*“ dovozuje, že finanční arbitr zastavil řízení v rozporu se zákonem a ustálenou judikaturou ze zástupných důvodů, které nejsou ve sporu Navrhovatele s Institucí relevantní.

Navrhovatel namítá, že postup finančního arbitra je v rozporu s § 6 odst. 2 správního řádu, protože Navrhovatele nepřiměřeně zatěžuje.

Navrhovatel požaduje, aby finanční arbitr Usnesení zrušil a v zahájeném řízení dále pokračoval.

4. Rozhodnutí o námitkách

Podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi mohou účastníci řízení podat proti usnesení o zastavení řízení do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení usnesení odůvodněné námitky. Finanční arbitr podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi napadené usnesení rozhodnutím o námitkách potvrdí, změní nebo zruší.

Protože zákon o finančním arbitrovi neupravuje průběh řízení před finančním arbitrem po podání námitek některým z účastníků řízení proti usnesení o zastavení řízení, postupuje finanční arbitr podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Navrhovatel podal proti Usnesení v zákonem stanovené lhůtě odůvodněné námitky, které finanční arbitr vyhodnotil jako přípustné ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 až 83 správního řádu.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu „*[o]dvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem*“.

Podle § 141 odst. 9 správního řádu platí, že „*[v]e sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání*“, to však neznamená, že správní orgán nemůže i v tomto případě zkoumat soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. listopadu 2015, sp. zn. 9 As 100/2015).

Napadené Usnesení splňuje obsahové náležitosti ve smyslu § 68 správního řádu, tj. výrok, odůvodnění a poučení. Ve výrokové části Usnesení finanční arbitr řádně identifikoval účastníky řízení, předmět sporu a jeho řešení, resp. výsledek řízení (zastavení řízení), a to s odkazem na použitá zákonná ustanovení. Finanční arbitr zastavení řízení v Usnesení řádně odůvodnil s odkazem na průběh řízení, identifikaci a popis jednotlivých úkonů v řízení včetně chybějících náležitostí návrhu, a splnění zákonných předpokladů pro zastavení řízení. V závěru Usnesení finanční arbitr Navrhovatele řádně poučil o jeho dalších právech.

Navrhovateli byly konkrétní nedostatky návrhu na zahájení řízení a termíny ústního vysvětlení finančním arbitrem v řízení včas oznámeny a tedy dobře známy, když finanční arbitr hned několikrát Navrhovatele poučil o tom, jaký následek bude mít jeho nesoučinnost. Usnesení tak nemohlo být v tomto ohledu pro Navrhovatele nijak překvapivé, když pominout nelze ani skutečnost, že vytýkané nedostatky návrhu se Navrhovatel nesnažil odstranit ani v reakci na napadené Usnesení.

Navrhovatel v návrhu na zahájení řízení nevyklíčil okolnosti uzavření Pojistné smlouvy, když jen stručně shrnul údaje obsažené v návrhu na uzavření Pojistné smlouvy. Z tohoto důvodu finanční arbitr vyzval Navrhovatele k vylíčení rozhodných skutečností, mj. jaké předmluvní a smluvní dokumenty byly Navrhovateli předloženy před podpisem Pojistné smlouvy a zda položil v rámci předmluvní fáze doplňující otázky ke sjednávanému produktu. Finanční arbitr nevyžadoval po Navrhovateli, aby finančnímu arbitrovi předložil listinné podklady, které nemá, nýbrž aby pouze vylíčil, které dokumenty obdržel a případně sdělil, z jakého důvodu jimi již nedisponuje.

Zástupce Navrhovatele ve vyjádřeních ze dne 19. 10. 2017 a 25. 1. 2018 k výzvám finančního arbitra sdělil, že jím požadované informace nejsou z hlediska obsahu návrhu na zahájení řízení relevantní. Navrhovatel opakovaně odpovídal na výzvy finančního arbitra s tím, že žádnou další dokumentaci k Pojistné smlouvě již nemá, aniž by vysvětlil, z jakého důvodu (obdobná vyjádření podává Zástupce Navrhovatele i v jiných řízeních před finančním arbitrem), že z průběhu sjednávání Pojistné smlouvy si nic dalšího nepamatuje (i tato vyjádření Zástupce Navrhovatele podává finančnímu arbitrovi pravidelně) a současně se vyjádřil k dalším otázkám finančního arbitra, když mj. tvrdil, že se nedomáhá omylu ani náhrady škody a v této souvislosti řádně nereagoval na otázky finančního arbitra.

Jak finanční arbitr vysvětlil již v Usnesení, Zástupce Navrhovatele doručuje finančnímu arbitrovi šablonovité návrhy a desítky dalších shodných podání (v obdobných sporech dalších navrhovatelů), ve kterých líčí skutkové okolnosti uzavření pojistných smluv jednotlivých navrhovatelů takřka totožně. Zástupce Navrhovatele tak snižuje věrohodnost předkládaných vyjádření, včetně vyjádření Navrhovatele, a finanční arbitr na základě těchto vyjádření důvodně pochybuje, zda se skutečně jedná o vylíčení skutkových okolností Navrhovatelem, nikoliv jen Zástupcem Navrhovatele bez součinnosti s Navrhovatelem (v některých řízeních to má již za prokázané). Zástupce Navrhovatele dále opakovaně paušálně odmítá poskytovat finančnímu arbitrovi součinnost (včetně předkládání důkazních prostředků) s tím, že by měl finanční arbitr jednotlivé navrhovatele co nejméně zatěžovat a že by si měl veškeré potřebné podklady obstarat sám.

Finanční arbitr připomíná, že v opakované výzvě k odstranění nedostatků návrhu a předložení podkladů ze dne 19. 1. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 2, opakovaně vyzval Navrhovatele k vylíčení rozhodných skutečností, tedy ke sdělení a doložení, jaké předmluvní a smluvní dokumenty mu byly předloženy před podpisem Pojistné smlouvy a zda položil v rámci předmluvní fáze doplňující otázky k tomuto produktu a pokud ano, jaké a jak na ně zástupce Instituce odpověděl. Finanční arbitr proto odmítá, že by ve výzvě označené jako „*Opakovaná výzva k odstranění nedostatků návrhu*“ a současně „*Výzva k předložení podkladů*“ vyžadoval pouze nové skutečnosti. Navrhovatel k výzvě finančního arbitrovi pouze sdělil, že před podpisem Pojistné smlouvy neobdržel žádné dokumenty a že

s výjimkou otázky na výhodnost produktu si nic dalšího nepamatuje (Zástupce Navrhovatele doručuje obdobná vyjádření i v jiných sporech vedených před finančním arbitrem).

Finanční arbitr ve výzvě dále odůvodnil, že vylíčení rozhodných skutečností týkajících se procesu uzavření Pojistné smlouvy je potřebné pro posouzení její platnosti, resp. pro posouzení, s jakým subjektem Navrhovatel uzavřel Pojistnou smlouvu (Navrhovatel se domáhal neplatnosti mj. z důvodu nedostatku právní subjektivity pojistitele). K tomu finanční arbitr odkázal na závěry v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 2003, sp. zn. 32 Odo 119/2003, ze kterého vyplývá, že je třeba zabývat se veškerými okolnostmi uzavření smlouvy a nevycházet jen z písemných listin.

Finanční arbitr proto odmítá, že by se jednalo o vadu návrhu, která by nebránila finančnímu arbitrovi rozhodnout spor mezi Navrhovatelem a Institucí, a že by zastavil řízení Navrhovatele nezákonně. Přestože Navrhovatel neodstranil nedostatky návrhu bránící projednání sporu a neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, nařídil finanční arbitr podání ústního vysvětlení.

Pokud jde o argumentaci Navrhovatele týkající se § 49 odst. 1 správního řádu, finanční arbitr odkazuje, že oprávnění nařídít ústní vysvětlení v řízení před finančním arbitrem vyplývá z § 12 odst. 5 zákona o finančním arbitrovi, podle kterého platí, že „[v] průběhu řízení je arbitr oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení, a to včetně podání ústního vysvětlení“. Podle § 12 odst. 2 téhož zákona pak platí, že „[a]rbitr nařídí ústní jednání na návrh účastníka řízení nebo z vlastního podnětu“. Protože zákon o finančním arbitrovi obsahuje vlastní úpravu podání ústního vysvětlení (nikoliv ústního jednání, jak ho upravuje § 49 správního řádu), není dán důvod k aplikaci správního řádu ve smyslu § 24 zákona o finančním arbitrovi, resp. k rozšiřování podmínek pro nařízení ústního vysvětlení. Finanční arbitr proto byl oprávněn z vlastního podnětu vyžadovat podání ústního vysvětlení, ke kterému vyzval Navrhovatele a jeho zástupce dne 16. 7. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 13,14 (finanční arbitr je nadto přesvědčen, že by v daném případě byly s ohledem na výše uvedené naplněny i podmínky pro konání ústního jednání podle § 49 správního řádu).

Finanční arbitr ve výzvě ze dne 16. 7. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 13,14, řádně odůvodnil podání ústního vysvětlení, když Navrhovatele vyzval, aby podal ústní vysvětlení „ve věci týkající se okolností uzavření smlouvy o životním pojištění ING SMART č. ■■“. Navrhovateli tak z výzvy k podání ústního vysvětlení, jakož i z opakovaných výzev k odstranění nedostatků návrhu, muselo být zřejmé, že finanční arbitr zjišťuje mj. okolnosti uzavření Pojistné smlouvy. Protože finanční arbitr sdělil Navrhovateli hlavní důvod nařízeného ústního vysvětlení, nepovažoval již za nutné odůvodňovat výzvu k podání ústního vysvětlení i ostatními úkony, které zamýšlel v souvislosti s ústním vysvětlením učinit (tedy vyjasnit, čeho se Navrhovatel v řízení před finančním arbitrem domáhá, poučit ho o zásadách řízení před finančním arbitrem a pokusit se o smírné řešení sporu). K jednotlivým důvodům ústního vysvětlení finanční arbitr odkazuje na odůvodnění Usnesení, ve kterém vysvětlil, jaké úvahy ho vedly k provedení příslušných úkonů. Finanční arbitr přitom považuje za hospodárné, aby tyto úkony učinil při podání ústního vysvětlení, tedy v rámci jednoho kontaktu s Navrhovatelem.

Pokud jde o opakovanou námitku Navrhovatele, že předmětem ústního vysvětlení nemohlo být smírné řešení sporu, když k němu nebyla přizvána Instituce, finanční arbitr odkazuje na odůvodnění Usnesení, ve kterém vysvětlil, že ze shromážděných podkladů nevyplývá, že by finanční arbitr mohl Navrhovateli přiznat více, než kolik mu nabízí Instituce jako odkupné z Pojistné smlouvy (což finanční arbitr zjistil z podkladů předložených Institucí). Účast Instituce při podání ústního vysvětlení tak nebyla v dané fázi řízení nezbytně nutná, když podle finančního arbitra bylo možné dosáhnout smírného řešení sporu i bez její přítomnosti.

Finanční arbitr v souvislosti s nařízením ústního vysvětlení odkazuje rovněž na skutečnost, že Navrhovatel bydlí v okrese Mělník ve Středočeském kraji a sídlo Zástupce Navrhovatele se nachází v blízkosti Kanceláře finančního arbitra. Finanční arbitr poučil Navrhovatele i jeho zástupce ve výzvě k podání ústního vysvětlení ze dne 16. 7. 2018, č. j. FA/SR/ZP/1002/2017 - 13,14, o možnosti požádat o změnu termínu k podání ústního vysvětlení, pokud se nemohou dostavit do Kanceláře finančního arbitra.

Navrhovatel a jeho zástupce možnosti požádat o změnu termínu k podání ústního vysvětlení opakovaně využili (s odkazem na pobyt Zástupce Navrhovatele v zahraničí či pracovní dobu Navrhovatele), přičemž i když finanční arbitr jejich žádostem vždy vyhověl a oddaloval tak rozhodnutí ve věci, Navrhovatel a jeho zástupce finančnímu arbitrovi nakonec sdělili, že se podání ústního vysvětlení nezúčastní pro jeho nedůvodnost. Finanční arbitr proto odmítá, že by Navrhovatele a jeho zástupce nařízením ústního vysvětlení jakkoliv zatěžoval. Není rovněž bez významu, že se jednalo o první ústní vysvětlení nařízené ve sporu Navrhovatele proti Instituci, nikoliv o opakované podání ústního vysvětlení.

Navrhovatel zbylými námitkami proti Usnesení již pouze polemizuje se závěry finančního arbitra, zda existovaly důvody pro podání ústního vysvětlení. Důvodnost těchto námitek však nemůže nijak ovlivnit skutečnost, že se Navrhovatel ani jeho zástupce nedostavili k podání ústního vysvětlení, které finanční arbitr nařídil v souladu se zákonem o finančním arbitrovi, aniž by jim v tom bránily závažné a doložené důvody. Navrhovatel svou nečinnost v námitkách nerozporuje a neodůvodňuje, naopak v nich potvrzuje odmítnutí součinnosti při podání ústního vysvětlení s odkazem na zásady řízení před finančním arbitrem.

Finanční arbitr nerozporuje tvrzení Navrhovatele, že správní řízení je v souladu s § 15 odst. 1 správního řádu ovládáno zásadou písemnosti. Finanční arbitr však odmítá argumentaci Navrhovatele, že podání ústního vysvětlení je v řízení před finančním arbitrem namísto pouze tehdy, není-li možné věc vyřešit písemně. V takovém případě by totiž nebylo možné nařídít ústní vysvětlení prakticky v žádné situaci, když jeho obsah je finanční arbitr podle správního řádu povinen zaznamenat do protokolu, a u všech nařízených ústních vysvětlení by proto bylo možné argumentovat, že nejsou důvodné, protože informace od osoby podávající ústní vysvětlení by bylo možné opatřit písemně.

Finanční arbitr ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi („*Arbitr je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy.*“) rozhoduje spory mezi účastníky řízení jako nestranný a nezávislý orgán.

K řádnému naplnění těchto základních zásad a principů jeho činnosti pak mj. podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi „*[a]rbitr není vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy*“, což činí mnohdy i v zájmu samotného spotřebitele. Finanční arbitr odkazuje, že i podle § 141 odst. 4 správního řádu a § 120 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, může rozhodující orgán zjišťovat další rozhodné skutečnosti nad rámec toho, co předložili účastníci řízení.

Finanční arbitr rovněž zdůrazňuje, že je mimosoudním orgánem řešení spotřebitelských sporů na finančním trhu, který byl zřízen na základě požadavků práva Evropské unie a jako takový, byť je do této soustavy legislativně zařazen, není správním orgánem v běžně pojímaném slova smyslu.

Základní zásadou řízení před finančním arbitrem je přivést strany sporu ke smíru tak, aby bylo naplněno poslání orgánu mimosoudního řešení sporů, tedy bezplatně co do nákladů na zahájení řízení a bez nákladů na právní zastoupení a bez nákladů na soudní přezkum, dosáhnout vyřešení sporu slabší strany – spotřebitele.

Ačkoli tedy finanční arbitr nesdílí názor Navrhovatele, že by mohl spor řádně projednat i bez jeho další součinnosti, musí s ohledem na výše uvedené rovněž zdůraznit, že v řízení před

finančním arbitrem nejde jen o „možnost spor projednat“ a poté rozhodnout, ale především o smírné řešení sporu, kdy finanční arbitr rovněž potřebuje znát bližší skutkové okolnosti toho kterého případu, aby se mohl pokusit o odpovídající smírné řešení sporu.

Finanční arbitr jak v Usnesení, tak v tomto rozhodnutí dostatečně vysvětlil, proč považoval zjišťování dalších okolností posuzovaného sporu, a to ať už formou písemných výzev nebo ústního vysvětlení, za nezbytné.

Navrhovatel finančnímu arbitrovi v řízení opětovně, vědomě a bez relevantního důvodu odepřel prostřednictvím svého Zástupce součinnost (jeho Zástupce tak činí i v mnoha dalších řízeních), přičemž o následcích neposkytnutí součinnosti byl finančním arbitrem opakovaně v řízení poučen.

Podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi ve znění účinném k datu vydání Usnesení platí, že finanční arbitr řízení zastaví, jestliže „*navrhovatel neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost; o tom musí být navrhovatel arbitrem poučen*“ (podle téhož ustanovení zákona o finančním arbitrovi ve znění účinném k datu vydání tohoto rozhodnutí pak platí, že finanční arbitr řízení zastaví, jestliže „*navrhovatel neodstranil přes výzvu arbitra nedostatky návrhu nebo neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost; o tom musí být navrhovatel arbitrem poučen*“). Zákon o finančním arbitrovi tak předpokládá zastavení řízení pro případ nesoučinnosti Navrhovatele v jakékoli fázi řízení v reakci na pokyn (výzvu) finančního arbitra, a to nejen při odstraňování nedostatků návrhu.

Finanční arbitr je přesvědčen, že v posuzovaném případě bylo v silách Navrhovatele poskytnout výše popsanou součinnost, a že odmítání součinnosti ze strany Zástupce Navrhovatele představují pouze snahu o přenesení odpovědnosti za prokázání tvrzení Navrhovatele na finančního arbitra, tedy usnadnění práce a snížení nákladů právního Zástupce Navrhovatele v souvislosti s uplatněním nároku Navrhovatele. Finanční arbitr musí takový přístup Navrhovatele razantně odmítnout, a to i s ohledem na rovnost účastníků řízení, kdy by bylo nespravedlivé, aby v důsledku nečinnosti Navrhovatele a jeho Zástupce finanční arbitr o to více zatěžoval Instituci.

Finanční arbitr současně odmítá, že by šikanoval Zástupce Navrhovatele nebo oddaloval vydání rozhodnutí, když z průběhu řízení vyplývá, že po Navrhovateli vyžadoval pouze vylíčení rozhodných skutečností a za tímto účelem jej opakovaně písemně vyzval k odstranění nedostatků návrhu a posléze i k podání ústního vysvětlení. Finanční arbitr tak nezasílal Navrhovateli irrelevantní otázky, „nepřehazoval“ na něj vyjádření Instituce ani nezamýšlel mu při podání ústního vysvětlení pouze předložit předpřipravený protokol, když očekával, že Navrhovatel sám mj. vylíčí průběh uzavírání Pojistné smlouvy.

Finanční arbitr v námitkovém řízení ani k námitkám Navrhovatele ani z vlastního přezkumu napadeného Usnesení neshledal důvody, pro které by jej měl zrušit. Finanční arbitr proto námitky Navrhovatele zamítl a Usnesení potvrdil.

Poučení:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 76 odst. 3 věty druhé správního řádu nabývá usnesení právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat odvolání.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitř

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce 79sgrxq
Instituce – datová schránka zástupce vd8grny

